

Posicionament amb motiu del 20N Dia Mundial de la Infància

Cóm contribuïm des del treball social al dret d'accés dels infants i adolescents a l'educació, la salut i els serveis socials com a ciutadans

Aquest 20 de novembre se celebrarà el **35è aniversari d'aprovació de la Convenció dels Drets de l'Infant (1989)** que va comportar un canvi de paradigma en la concepció dels drets de la infància i l'adolescència. Es va passar de la **consideració dels infants com a objectes de protecció a ser subjectes de dret.**

Des d'aquesta perspectiva, es reconeixen com a actors socials però sovint aquest grup social s'acaba fragmentant de manera que **se'ls te en compte a partir de presentar diferents situacions problema que els envolten** i les etiquetes socials que s'utilitzen per identificar-los com a "infants en risc", "infants absentistes", "infants tutelats" o "infants amb problemes conductuals".

D'acord amb les tesis de Gaitán (2018), de la mateixa manera que s'han de reconèixer els drets dels infants com a drets humans, també **cal reconèixer els seus drets de ciutadania pel fet de ser membres de ple dret d'una comunitat concreta.** Però hi ha un debat que gira sobre el fet d'ignorar-los (no considerar-los), perquè la ciutadania accepta que els drets s'adquireixen quan s'arriba a l'edat adulta (majoria d'edat) o bé s'affirma que els infants ja són ciutadans sense entrar a valorar el significat d'aquesta afirmació.

Entre les conclusions a les que arribem com a Comissió d'Infància i Família del Col·legi de Treball Social de Catalunya en el **Dictamen sobre la perspectiva d'infància en les polítiques socials a Catalunya**, publicat l'any 2022, cal esmentar que **la majoria de polítiques socials i normatives no incorporen la perspectiva d'infància en els seus drets regulats, prestacions i serveis**, amb el consegüent reconeixement dels infants/adolescents com a veritables subjectes de dret.

El **Pacte per a la Infància a Catalunya (PIC)** signat l'any 2013 per part de totes les institucions, agents econòmics i socials, partits polítics, entitats del Tercer Sector Social i del món local ja establí entre els seus **principis i reptes a assolir el dret d'accés de tots els infants/adolescents a l'educació, la salut i els serveis socials amb igualtat d'oportunitats**, fomentant la seva participació des de la proximitat. I també desenvolupant òrgans de representació infantil amb la incorporació de la opinió d'aquests en el disseny de polítiques públiques.

Després de deu anys de vigència d'aquest Pacte, es constata que sovint **el dret d'accés als Sistemes de Protecció Social per part dels infants/adolescents acaba essent limitant i estigmatitzador** pel fet que aquests senten que de forma continua són depenents de les prestacions socials com a membres d'una unitat familiar i pel seu grau de vulnerabilitat, i perceben les prestacions socials que reben com ajudes paliatives a la seva situació enlloc de l'exercici dels seus drets socials com a ciutadans de ple dret.

En el procés participatiu d'actualització del PIC per a la confecció d'una Agenda de Reptes promoguda per la Generalitat de Catalunya (2023), ja es proposa la necessitat d'una **nova agenda amb reptes que segueixin treballant per garantir els drets i oportunitats dels infants/adolescents**, amb un treball conjunt i una visió compartida de tots els agents implicats que aportin una transversalitat i coordinació en les polítiques integrals d'infància a Catalunya.

Des del Treball Social, podem contribuir a **identificar els recursos i potencialitats dels infants/adolescents i de llurs famílies** per tal de fomentar i mobilitzar un context personal, familiar o social que afavoreixi una situació més ajustada a les diferents realitats i necessitats individuals. I aportar un coneixement i una trajectòria d'atenció en les diverses realitats i contextos pels quals transiten els infants/adolescents fins a arribar a l'etapa adulta, sempre **afavorint que com a grup social pugui gaudir dels drets que li corresponen i des de la perspectiva de ciutadans de ple dret**.

Comissió d'Infància i Família del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
20 de novembre de 2024